

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 168 (3032) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 július 28

Tűzharcos nemzedékek

Tábori levelezőlap érkezett városunk Tűzharcos Szövetségéhez. Dr. L. A. fiatal zászlós emlékezett meg öreg bajtársairól a 233—51 számú tábori postán keresztül. Ez is csak olyan egyszerű, zöldszínű kártya, mint a többi sokmillió, nincs is teleírva, — mindössze öt sorban fejezi ki a fiatal hadfi régi harcosok felé szálló gondolatait — mégis mennyi mindent, milyen sokat tud mondani ez a pár-sor írás:

„Sok-sok üdvözetet küldök messze-messze Oroszországból, ahol most megtanuljuk értékelni, tisztelni és becsülni azokat a hatalmas áldozatokat, amelyeket régi bajtársaink vérük árán valamikor értünk hoztak. Most rajtunk a sor és mi méltóak akarunk lenni hős elődeinkhez”.

Ennyit mond a szűkszavú üdvözet, így ír az új tűzharcos a régihez, amikor a parancs őt is fegyverbe szólította. Ez a csalhatatlan magyar katonai szellem, amikor fegyverforgató, nagy, történelmi népünk egymást követő generációi a régi hősök legendás multjából merítenek erőt áldozatos kötelességeik végrehajtásához.

Idehaza, a második arcvonal őrségét vállaló öreg tűzharcosoknak jölesik ez az elismerő megemlékezés, mert az idestova három évtizede meghozott nagy verálódzataiknak — a ránszakadt nagy nemzeti csapások miatt — a sok további szenvedéseken kívül — nem maradhattak látható nyomai. A kijáró megbecsülés sem volt olyan jó sokáig, amelyet az első világháború harcosai megérdemeltek volna. Csak most az új csapatok feltámadásával ébred újra a fiatalonv érdeme és szelleme is a fiatalok között, mert most már szemtől-szembe látják, érzik, hogy mit jelent a magyar fegyver becsületéért — a régi hírnévhez méltóan — helyállni.

A fiatal zászlósban is ezek az érzések kerekedhettek felül, amikor a régi tűzharcosokra gondolt. A hosszú orosz pusztaságokon keresztül talán megérezte magyar lelke, a sok magyar vérről áztatott föld régi győztes csatákat rejtő lehetőségét. Talán omladozó, jeltelen sírdombok, régi katonatemetők tárultak eléje egy-egy hajdani ütközet színhelyén. A fiatal tűzharcos talán összehasonlítást tett az osztrák és cseh generálisok kezén elvérző félmilliónyi magyar hős iszonyú áldozatai és ma, a vitéz magyar tábornokok féltő, atyai gondjával irányított ésszerű hadvezetés minímális veszteségei között. Vagy talán arra gondolt, hogy az öreg tűzharcosok közül még nagyon sok ma is odaállt a fiatalok mellé, s újra büszkén teszi meg az utat, amelyet már egyszer végig verekedett.

De nem kutatjuk mire gondolt a

Angol megítélés szerint

25 éves fennállása óta legsúlyosabb óráit éli a Szovjet

A donvidéki katonai katasztrófa összeomlással fenyeget. Megmaradhat-e a Szovjet mint tényleges nagyhatalom. Szovjet elismerés a német csapatok harci erényeiről

A Kaukázus és a Volga könyökhajlása felé tör előre a német haderő

Berlini katonai szakértők véleménye szerint most már világosan kirajzolódik a déli szakaszon folyó támadás két általános főiránya, mert miután kikényszerítették a Don alsó folyásán az átkelést, a német hadosztályok déli irányban törnek előre. Távobbb keletre, a Don keleti kanyarulatában, mely már széles vonal, a németek kezébe került, még elkeseredett harc folyik a Kalacsi magaslatért. Ez a széles német ék, amely a Don kanyarulatából a Volga könyökhajlása felé tör, alkotja a második döntőfontosságú támadási irányt.

Genf. (MTI). A Német TI jelenti: A londoni sajtó megítélése szerint a keleti hadszíntéren most folyó harcok akár katonai, akár gazdasági szempontból figyelik azokat, az eddig lefolyt hadjáratok között a legnagyobbak közé tartoznak. Gazdasági szempontból azon fordul meg minden, vajjon rendelkezik-e a Szovjet kellő mennyiségű élelmiszerkészlettel a jövőre. A lapok keserűen állítják meg, hogy minél több hír érkezik a szovjet hadszíntérről, annál sötétebbnek kell megítélni a helyzetet.

Bern. (MTI). A Német TI jelenti: A Die Tat című lap azt írja, hogy angolész mértekadó körökben már nyíltan beszélnek arról, hogyha a tengelycsapatok tovább folytatják előnyomulásukat a Szovjetunióban akkor a tél küszöbén a Szovjet rendkívül súlyos helyzetbe jut és kérdéses, hogy egyáltalán megmaradhat-e mint tényleges nagyhatalom. A Times megállapítja, hogy a Szovjetunió már elvesztette mezőgazdasági terület

leteinek két ötödét és ha a németek elérik a Kaukázust és a Volgát, akkor a Szovjet a mezőgazdasági területnek már csak felével fog rendelkezni.

Amsterdamból jelentik (MTI.) A Német Távírti Iroda jelenti: A moszkvai rádió a déli hadszíntéren lezajló eseményekről szólva kijelentette, hogy a német csapatok még sohasem bizonyították be messze kimagasló tulajdonságaikat, a csapatok tömeges gyors összevonásában, a vezérkarok szervező és irányító képességében, a kiképzett szállítókötelékek fölényében annyira, mint a mostani harcokban.

Stockholmból jelentik (MTI.) A Német Távírti Iroda jelenti: A londoni Daily Express szerint a Szovjetunió helyzete a donvidéki katonai katasztrófa miatt ma válságosabb, mint bármikor volt 25 esztendő fennállása óta.

Bénító hatása az új hadművelet

A Magyar Távírti Iroda jelenti: Jól értesült körökből a következőket közli a Magyar Távírti Irodával: Az a nagyszabású hadművelet, amely Ukrajnától keletre és délkeletre folyik, mind szélesebb területre terjeszkedik ki. Ez a hadművelet nemcsak megzavarta, hanem a jelek szerint teljes mértékben keresztül is húzta a szovjet hadvezetés minden számítását. Számos egymástól elszakított szovjet hadseregecsoport kapcsolatának megszakításán kívül a tengelycsapatok a közlekedés terén is leküzdhetetlen probléma elé állították az ellenséget. Ezeknek az egymástól elválasztott és részben bekerített maradék szovjet hadseregecsoportoknak felmorzsolása helyett most további célok felé törnek előre a tengelyhaderők távolabbi meg-

oldások előfeltételeinek megteremtésére. A magyar seregek feladatuknak megfelelően szilárdan biztosítják a mozgás hadműveletek sikerét és fölényesen támasztják fel az ellenség nap-nap után megújuló támadási kísérleteit. Kezdenyven tartják kezükben az átkelőhelyeket a Don mentén. Mindent egybe-

vetve megállapítható, hogy a nagy támadó hadművelet negyedik hetében a várakozást messze túlszárnyaló sikerekre tekinthet vissza a szövetséges haderő, melyeknek mérete a maguk egészében csak a hadjárat befejezése után lesz áttekinthető.

Szakadatlan hullámokban támad a német légi erő

Berlinből jelentik (MTI.) A Német Távírti Iroda jelenti: Mint katonai helyen közlik, a keleti hadszíntér déli szakaszán a német légi erők harcai és vadászatkötelékei továbbra is megszakítás

nélkül támadták az ellenség csapatösszevonásait, páncélos gyülekezéseit és járműoszlopait. Sok páncélos járművet és ütegállást hallgattattak el, súlyos vereséteséget okozva az ellenségnek.

fiatal katona, ott a harcok zajában, amikor megemlékezett az itthoni veteránokról. Az őszinte megnyilatkozás mindent elárul és bizonyoságot tesz afelől, hogy a régi tűzharcosok dicsőségeit elhomályosíthatták, megtagadhatták a trianoni megpróbáltatások szörnyűségei, de emlékeztető varázsát ki nem írhatták. A vér jogán ott

él még a régi szellem, a régi harcosmezőkön és egy újabb generáció harci dicsőségein ébred újra, hogy visszavarázsolja azt a fényt és elismerést, amely minden harcos magyarnak egyformán kijár, aki szívesen hozza meg áldozatait hazájáért.

Az öreg tűzharcosok megértették a fiatal szavát, de a jöleső elismerésnél

még sokkal többet jelent az számukra, mert két generáció tűzharcosainak azt az összetalálkozását látják benne, amely győztes háborunk befejezése után a megújult nemzet rendíthetetlen fundamentumát és az eljövendő új Magyarország bevehetetlen erősségét fogja képezni.

KISKUN

Más német harci és zuhanókötélek a déli szakasz mögöttes területein a vasúti összeköttetéseket támadták és ennek során megsemmisítettek, vagy súlyosan megrongáltak 18 vonatszerelvényt. Több rakodópályaudvaron súlyos robbanásokat okoztak. A hadtá-

palom szempontjából fontos pályaudvarok közül ötnek üzemi berendezéseit huzamosabb időre hasznavehetetlenné tették. A voronyezsi szakaszon ismételten erősen kiépített ütegállásokat foglaltak el. E harci szakasz fölött tegnap 16 repülőgépet lőttek le.

Német repülőátadásokkal teszik lehetetlenné a volgai hajózást

Berlini jelentés szerint a volgai hajóközlekedést az utóbbi napokban fokozott mértékben támadták a német repülők. Hétfőre virradó éjszaka egy 1200 tonnás szállítóhajót súlyozták el, két tartályhajót pedig felgyújtottak. Ezek a hajók is elsüllyedtek és hasonló sorsra jutott még 5 uszályhajó, amely csapatokkal és hadianyaggal volt megrakva. Két további tartályhajó és egy vontatógőzös súlyos bombatalálatok után égve sodródott a Volga torkolata felé. Egy közepes nagyságú kereskedelmi hajó és több uszály súlyosan megrongálódott.

A Neue Zürcher Zeitung berlini jelentése megállapítja, hogy a Don-torkolat napok óta szilárdan német kézben van. A szovjet hadvezetőség a Don közvetlen közelében akarta berendezni új védelmi vonalát és tömegesen szállította ide az erősítést, de a német légierő most már két nappal úgyszólván teljes mértékben ráfeküdt a Volgára, amely a Kaspi-tenger vidéké és a központi Szovjetország között a legfontosabb közlekedési vonal.

Anglia a német nehéz bombázók pergőtüzében

Berlin. (MTI). A Német TI jelenti: Katonai helyen közlik, hogy a Birmingham ellen lefolyt éjszakai támadásban több, mint 200 német gép vett részt. A gépek nagymennyiségű nehézméretű bombákat dobtak le kijelölt katonai célpontokra. Német felderítőgépek keddre virradó éjszaka az angol partvidék és az angol tengerrész felett végeztek megfigyeléseket. Ugyanakkor harcirepülőgépek egész sor fontos háborús üzemet bombáztak ezen a területen.

Berlin. (MTI). A Német TI jelenti: Mint a Német Távirati Iroda katonai helyről értesül, német harci gépek a keddre virradó éjszaka Középanglia hadifortosságú berendezéseit bombázták.

London. (MTI). Az OFI jelenti: Az angol fővárosban ma hajnalban légi-riadókat rendeltek el. A szomszédos grófságokra több bomba hullott.

Vichy. (MTI). Az OFI jelenti: Londoni jelentés szerint mára virradó éjszaka többször tüzeltek a brit fővárosban a légvédelmi ütegek. Azt hiszik, hogy a tengerpart felől jövet magánszóval szálló ellenséges repülőgépek szálltak el a város felett.

Az angol befolyást az amerikai váltja fel Iránban

Róma. (MTI). A Stefani Iroda jelenti: Lisszabonon keresztül érkezett jelentés szerint az iráni kormány két északamerikai tanácsadót alkalmaz. A tanácsadók feladata az Egyesült Államok és a Szovjetunió közötti együttműködés szolgálata. Az amerikai tanácsadók alkalmazásával kap-

csolatban megállapítható az amerikai befolyás növekedése és az angol befolyás csökkenése.

Brazília jegyzéke csak kifogáskeresés

Berlinből jelentik, hogy a külföldi kiadásokban jelzett tiltakozó jegyzék, amelyet Brazília küldött Németországnak a Wilhelmstrassera még nem érkezett meg, de nyugodtan néznek elébe. Illetékes körök ugyanis megerősítik, hogy tisztán érdemi szempontból semmiféle álláspontot nem lehet foglalni olyan megállapí-

tással szemben, mint a német hatóságok a megszállott francia területen braziliai állampolgárokat tartóztattak volna le. Brazília állásfoglalásában csak kifogás keresését látják.

Port Moresby irányában nyomulnak előre a japan csapatok

A Mai Nap írja: Mint Londonból jelentik: A szövetségesek főhadiszállására jelentés érkezett, hogy a Papuában partaszálló japan csapatok megkezd-

ték előnyomulásukat Port Moresby irányában. A Buna és Port Moresby között levő csapatok már megütözték az előnyomuló japán harci erőkkel.

Fajgyalázás miatt eljárást indítottak egy nagyváradi hentes ellen

Nagyvárad. Saját tud. A rendőrségnek tudomására jutott, hogy Schwartz Ferenc 36 éves margittai születésű zsidó hentes hosszabb idő óta vadházaságban él egy keresztény, református nővel. Kétizben is felszólították, hogy az együttélést szüntesse meg és egyszerűen eljárást indítottak ellene. Schwartz Ignác azonban a figyelmeztetés ellenére továbbra is együtt élt vadházasátsával. Miután a rendőrség erről értesült, előállították a központi

kapitányságon. A mákacs hentesé kihallgatása során elmondotta, hogy közöttük és a keresztény nő között már évek óta tart a törvénytelen viszony és az együttélést a jövőben sem hajlandó megszakítani. Ha elítélik, kiszabadulása után is folytatja a viszonyt és választójáról semmi körülmények között nem mond le. A rendőrség ezek után Schwartz Ferencet elzetes letartóztatásba helyezte s fajgyalázás miatt megindította ellene az eljárást.

A fürdőbe szülő menettérti jegyek már a villamoson lesznek megválthatók

Nagyvárad. Saját tud. Az Idegenforgalmi Hivatal közli, hogy a közlekedésiügyi miniszter 94.590/VI. 1942. számú felhatalmazása alapján a MÁV. igazgatósága a Félix-fürdőbe és Püspök-fürdőbe, valamint onnan vissza is olyan jegyeket bocsájt ki, amelyek a villamoson és a vasuton való utazásra is jogosítanak. Nem kell tehát a vasuti pénztárnál a rendszerint utolsó pillanathban ékezőknek tolonganiok, mert a villamos kalauznál mindjárt olyan jegyet válthatnak, amely a vasutra, a fürdőbe való kiutazásra is jogosít. Ugyanílyen kombinált jegy váltható a fürdő vasuti pénztáránál a visszautazásra is. Az ilyen egyszeri utazásra szóló jegy ára a Nagyvárad állomáson át II. osztályon 1.34 p., III. oszt. 0.94 pengő. Nagyvárad—Velenca állomáson át II. o. 0.98 p. III. oszt. 0.80 p. Ezen egyszeri uta-

zásra jogosító jegyeken kívül válthatók menettérti jegyek is. A Nagyvárad állomáson át váltott menettérti jegyek ára II. oszt. 2.04 pengő. III. oszt. 1.44 pengő. Nagyvárad—Velenca át II. oszt. 1.48 pengő. III. oszt. 1.20 pengő. Ebben az árban tehát bent foglaltatik egy villamos átszállójegy az állomásig, onnan vasutjegy ki a fürdőbe, majd vasutjegy vissza és ismét egy villamos átszállójegy. Tehát a négyszeri jegyváltás egyetlen alkalommal intézhető el. Ez az új rendszer augusztus 1-iki hatállyal lép életbe, abban a reményben, hogy addig a megfelelő jegytömbök megérkeznek Budanestről. Az Idegenforgalmi Hivatal ezt annakidején közölni fogja a közönséggel.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a Magyar Lapok-at.

Apollo Filmszínházban

Szerdán, francia filmcseméje **Főúr fizetek...**
Főszereben: A franciák legnagyobb jellemszínésze: RAIMU.
Kedden utoljára **Egy csók és más semmi.**

Belvárosi

Ne vess és szeress

Zenés vicoperett.

BALALAJKA Nelson Eddy,
Hajmássy Ilona

Doni kozák kórus közreműködésével

a CASINOBAN

Jön! Jöjjön elsején.

A mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvényjavaslat a felsőház előtt

Budapestről jelentik: A felsőház mai ülését délelőtt 10 órakor nyitotta meg Széchenyi Bertalan gróf elnök. Kegyeletesen megemlékezett ragályi Balassa Ferenc báró felsőházi tag elhunytáról és Szinyei Merse István v. b. t. t. ny. főispán volt felsőházi tag elhunytáról. Javaslatára a felsőház emlékképet jegyzőkönyvbe foglalta. Azután áttérték a napirend tárgyalására. Elfogadtak két belügyminiszteri és földművelésügyi, egy-egy külügyminiszteri és iparügyi miniszteri jelentést, majd megkezdtek a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását, amelyen több módosítást végeztek.

Elutazott Berlinből a török nagykövet

Berlinből jelenti (MTI). A Német Távirati Iroda jelenti: Gerde volt berlini török nagykövet hétfőn este utazott el Berlinből Ankarába. A búcsúztatásnál megjelent a pályaudvaron a Führer képviseletében Meissner államtitkár, Ribbentrop birodalmi külügyminiszter képviseletében Weizsaecker államtitkár. Jelen volt az állam és a pártok képviselője, a diplomáciai testület tagjai, valamint a török nagykövetség egész személyzete.

Az új török nagykövet kedden reggel utazott el Ankarából új állomáshelyére.

Augusztus 2-től ismét 20 deka a napi kenyéradag

A Magyarország írja: A kormány augusztus 2-án visszaállítja a napi 20 dekás kenyérfajadagot.

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol

Bataiszk és Beszorgenyevszkaja német kézen

A szovjet beismeri Rosztov és Novocserkaszko elvesztését. Attörték a németek a Don északi részének védelmére kiépített széles erődövezetet

A Szovjetunió helyzete hasonló Franciaországnak a Maginot vonal áttörése utáni helyzetéhez

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: véderő főparancsnoksága közli: a német csapatok Novocserkaszktól és Krivjanszkajától délkeletre áttörték a széles erődövezetet, melyet a szovjet a Don északi partjának védelmére épített ki és benyomultak a szívósan védelmezett, nagyon megerősített Beszorgenyevszkájába.

Vichy. (MTI.) Az OFI jelenti. A tegnapi közzétett szovjet hadijelentés beismeri, hogy a szovjet csapatok kiürítették Rosztovot és Novocserkaszkot.

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: A Voronyezs melletti harcokban részt vett 153-ik páncélos elhárítóezred, az utóbbi napokban, részben elkeseredett közelharcokban, 123 szovjet páncélost pusztított el.

Amsterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: A brit rádió szerint a szovjet helyzete rendkívül súlyos és hasonló Franciaország helyzetéhez a Maginot vonal 1940-ben történt áttörése után.

Kétnapos harc után rohammal vették be Bataiszk városát

Berlinből jelentik: (MTI.) A Főhadiszállásról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnoksága közli: Rosztovtól délre német csapatok két napig tartó harc után rohammal bevették a máskül védett Bataiszk városát. A rohamcsapatok előtt harci és zuhánóbombázó kötelékek puhították meg az utat. A gyors kötelékek tovább nyomultak előre dél felé. A nagy Don kanyarban német és román csapatok a páncélos és légierőkkel szoros együttműködésben visszavetették az ellenséget és széles területen elérték a Don folyót. Súlyos harcok folytak a szovjet páncélos erőkkel Kalastól délre, ahol kétségbeesetten igyekeztek a Don nyugati partja előtt levő állásaikat tartani. Repülőink súlyos támadásokat intéztek a volgai utánpótlási hajózás és a Stalingrádtól délre levő vasúti csomópontok ellen. Voronyezstől északra az ellenség megismételt támadásait az ellenségnek okozott véres veszteséggel visszavertük. A bolsevistákat kiindulási állásaikba északi irányban visszavetettük. Ezekben a harcokban csupán egyik hadseregtrésznünk harci szakaszán július 10-ike óta 705 szovjet páncélost semmisítettünk meg. A középső szakaszon egy helyi jellegű támadó vállalkozásunk során több ellenséges zászlóalj bekerítettük. Légiharcokban a német vadászok tegnap 120 szovjet repülőgépet lőttek le. Három saját gépünk elveszett. Három szovjet gépet az olasz vadászok lőttek le. Egyiptomban az elalameini szakasz déli részén visszautasítottuk az ellenséges előretörési kísérleteket. Málta repülőterein bombatalálatokkal több brit repülőgépet a földön pusztítottunk el. A Nagybritannia elleni harcban harci repülőgépeink támadták Anglia déli partvidékét és Midland hadifontosságú berendezéseit. A Csatorna fölött az ellenség hat gépet veszített. A nyugatnémetországi területek ellen irányuló zavaró támadások után mára virradó éjszaka brit bombázó gépek romboló és gyújtóbombákat dobtak Hamburgra és környékére. A táma-

dások úgyszólván kizáróan a lakónegyedek ellen irányultak és a polgári lakosságnak súlyosabb veszteséget okoztak. Éjszakai vadászaink, a légvédelmi tüzérség és tengerészeti tüzérség 37 támadó bombázó gépet lőtt le.

A szállítóhajók 60 százalékát súlyosztették el a németek az Északi Jeges-tengeren

Berlinből jelentik: (NTI.) Az Északi Jeges-tengeren lezajlott nagy tengeri katasztrófa tisztázására, — tekintve, hogy az angol és amerikai rádióközlemények szerint a hajók 90 százaléka állítólag rakományával együtt megmenekült — a véderő főparancsnoksága közli a hajókaravánokból elsüllyesztett hajók egyrésze-

nek nevét. Ezeket a neveket a megmentett kapitányok és legénység pontos adatai alapján közlik. Csupán ebben a hivatalos közleményben is a karaván hajóinak 60 százaléka szerepel. Nyomatékosan utalnak arra,

nek nevét. Ezeket a neveket a megmentett kapitányok és legénység pontos adatai alapján közlik. Csupán ebben a hivatalos közleményben is a karaván hajóinak 60 százaléka szerepel. Nyomatékosan utalnak arra, hogy a további hajók nevét is közölni fogják, mielőtt az időközben tenger-alattjárók által felszedett hajótöröttek vallomásaiból kétségtelenül megállapíthatók az adatokat. Rómából jelentik: (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 790-ik számú jelentése: Az elalameini harci szakasz déli részén az ellenség támadást kísérelt meg. A támadást gyors visszavágással meghehíusítottuk és újabb foglyokat ejtettünk. A légierő hatásosan támogatta a földi harcokat és több ízben bombázta az ellenség mögöttes állásait. Brit repülőgépek támadást intéztek Tobruk ellen. Az anyagi kárcsekély. A lakosság köréből néhány áldozat van. Egy támadó gépet a légvédelem lelőtt. Málta-szigetén német légierők megtámadták az angol Spitfire gépeket, melyek fel akarták tartóztatni a sikeres támadásaikból visszatérő bombázóinkat. A légiharcban két ellenséges gépet lelőttek. (MTI.)

Magyar csapatok visszaverték a szovjet átkelési kísérleteit a Don folyón

Berlinből jelentik: (NTI.) A német véderő főparancsnokság a következő részleteket közli a vasárnap lefolyt harcokról: Július 26-ra virradó éjszaka a partvédelmi tüzérség előűzött egy gyorsmotoros naszádot a Kersei szorosból. A Don torkolatánál a légierő üldözte a Rosztovnál és Bataiszknál megvert bolsevista csapatokat. A Don alsó folyásánál az ujjonnan meghódított parti területet megtisztítottuk a bolsevistáktól. A Don kanyarulatban levő magasabb terepen heves harcok folytak az ellenséges utóvédekkel. Voronyezstől délre a magyar csapatok éberségén meghehíusultak az ellenségnek a Donon való átkelésre irányuló kísérletei. A voronyezsi hídfőnél visszavetették az ellenség előretörését és igen sok ellenséges páncélost tettek harcképtelenné. A német légierő az egész déli szakaszon is megtartotta a légi fölényt és 112 ellenséges gépet lőtt le. A középső szakaszon a német csapatok tüzeben összeomlottak az ellenséges ellentámadások, ame-

lyekkel a bekerített bolsevista erőket akarták tehermentesíteni. A Finn-öbölben nehéz tüzérségünk megsemmisített egy ellenséges torpedónaszádot. Német repülőek bombákkal és tüzfegyverekkel támadtak két teherhajót, melyek elsüllyedtek. Északafrikában az ellenség támadásai a nagy veszteség következtében tüzérségi és felderítő tevékenységre korlátozódtak. (MTI.) Róma. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Az olasz sajtó élénk figyelemmel kíséri a honvédelmi alakulatok hősi harcait Voronyezs körül és kiemeli, hogy a honvédkötelékek nagyban közreműködtek a fontos hídfők biztosításában és minden ellenséges ellentámadási kísérletet csirájában folytattak el. A Regime Fascista beszámol arról, hogy a magyar gyorseregettek a Don medencében harcolva az oroszok hátába kerültek és megszállták a Don innesső folyását. A Messagero a magyar gyorseregettek igen fontos szerepéről ír a rosztovi csatával kapcsolatban.

Mesterséges híresztelés — második arcvonal helyett

Berlinből jelentik: (NTI.) Illetékes helyen közlik: A második arcvonal felállítására irányuló kísérletekkel foglalkozva, Berlinben azt mondják, hogy meglehetősen közömbös, mikor és hol akarják felállítani a második arcvonalat. Berlini katonai körök hangsúlyozzák, hogy Németország erre minden tekintetben felkészült, még pedig olyan jól, hogy a szövetségesek még mindig vonakodnak megkísérelni a második arcvonal felállítását. Ezzel kapcsolatban feltűnőnek minősítik, hogy a Reuter-iroda olyan jelentéseket terjesztett, melyek szerint a Hamburg ellen végrehajtott tá-

madás a legnagyobb arányú volt az eddigi ily nemű műveletek között, melyeket az angolok a németek ellen végrehajtottak. Itt úgy vélik, hogy a Hamburg elleni támadásról erősen túlzott híresztelésekkel propagandaanyagot vezetnek be, amelynek célja a második arcvonal mesterséges felállítása. (MTI.) Berlinből jelentik: (NTI.) Lent százados, a tölgylobb tulajdonosa a legeredményesebb éjszakai vadászrepülő, brit bombázóknak legutóbb Hamburg ellen intézett légitámadása során aratta 42-ik és 43-ik éjszakai vadászgyőzelmét. (MTI.)

Amsterdamból jelentik: (NTI.) A brit tengernagyi hivatal közlése szerint csak most tették közzé a Hermet brit repülőgépszállító hajó veszteséglistáját. A Hermet a Bengel-öbölben elsüllyesztették el. Elvesztett 286 ember, köztük a kapitány és 12 tiszt.

Marshall tábarnokot nevezik ki a szövetséges haderő főparancsnokává

Genfből jelentik: (NTI.) A new-yorki rádió nagyon jól értesült washingtoni forrásból származó jelen-

tése szerint valószínű, hogy Marshall tábarnokot nevezik ki valamennyi szövetséges haderő főparancsnokává.

Német, olasz, magyar és svéd állampolgárok érkeztek haza Középamerikából. Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: A birodalmi külügyminisztérium gondoskodott a középamerikai német állampolgárok hazaszállításáról. A Drottingholm nevű svéd gőzös fedélzetén 624 német, 124 olasz, 2 magyar és 4 svéd állampolgárral hétfőn futott be a göteborgi kikötőbe. Valamennyien különböző középamerikai államokból jöttek. Göteborgban ünnepélyesen fogadták őket. Innen különvonatokon térnek haza hazájukba.

Még mindig vannak macskazugok Európában!

A jelenlegi háborúban is a fekete és zugkereskedelelem a zsidók fő jövedelmi forrása. Mindazokban az országokban, ahol a zsidóság működését nem gátolták meg szigorú rendelkezésekkel, virágzik a zsidó fekete kereskedelem. Határtalan kapzsiságukban még attól sem riadnak vissza a zsidók, hogy a világszidóság érdekeiért harcoló népek rovására gazdagítsák magukat. Az Egyesült Államokban például, mint hadfelszerelési nagyiparosok és hadseregszállítók gazdagodnak mértéktelen módon, más országokban pedig fekete kereskedelmet folytatnak és ily módon biztosítják a maguk profitját. Különösen Angliában öltött olyan hatalmas méreteket ez a zsidó fekete kereskedelem, hogy gazdasági téren egyenesen veszélyezteti az angol hadviselés érdekeit.

De hogy még az európai szárazföldön is létezik ilyen zsidó fekete kereskedelmi dominium, az kitér a „Frankfurter Volksblatt” külföldi levelezőjének, Jan von Werthnek híradásából, aki jelenleg a Rivierán tartózkodik és ott behatóan tanulmányozta a zsidó zugkereskedeleme üzemeltetését. A „Frankfurter Volksblatt” 1942. április 19., 22. és 23. számában Jan von Werth nyilvánosságra hozza a Nizzában és Monte Carlóban végzett megfigyeléseit. A nizzai zsidó eldorádóról írt hosszabb cikkéből idézzük a következő legjellemzőbb részeket:

Nehéz az élet Nizzában

„Kétségtelen, hogy a Riviera gyönyge, a Côte d'Azur legmosztabban ellátott városa. A mindennapi kenyér utáni hajszát itt nehezebb és keservebb, mint bárhol Franciaországban. Ennek oka az, hogy ez a város teljesen elzsidósodott és a fekete kereskedelem hatalmas méretekkel öltött. Ez a zsidó kereskedelem olyan tért hódított, hogy a rendes kereskedelem szinte nem is jut már szóhoz. A statisztika adatai szerint a nizzai kerületben ma is 15.000 zsidó lakik. Ezek csaknem mind a különböző európai országokból emigráltak és a legkülönbözőbb manipulációkkal keresztyűvítették hogy Monaco államban letelepedhessenek. Míg Cannes-ben már alig látunk zsidót, Nizzában úgy tűnik, mintha Palesztinában lennének. Kezdetben szállodákban laktak a Nizzába érkező zsidók. Időközben azonban nagyon sokan közülük magánlakásokat béreltek, mert azokban kevésbé voltak kitéve a közvélemény kíváncsiságának és törvényellenes üzemeltetést zavartalanul folytathattak.

Felelték mindent a vendéglőkben

Odáig fajultak már üzemeik, hogy a legnagyobb szállodák étlapjairól — néhány kivételével — eltűntek azok az ételek is, amelyek pedig az ételkészítéskor alapján minden halandónak kijárnak. Ezek mellett azonban ott vannak a zsidók által vezetett éttermek, amelyekben uzsoraáron a világ minden ingyencsését meg lehet vásárolni. Egy ebéd, vagy egy vacsora ára 10 márkánál kezdődik. Az ebédhez, — mint kötelező italt — pezsgőt szolgáltatnak fel, de persze külön felszámítják. Az étlapon szerény főze-

lékfélék szerepelnek, de a tányéron a főzelék alá rejtve tálalják fel a húst. Elképzeltjük, hogy milyen körülmények között mi marad a francia lakosságnak, amelynek hosszú sorba kell állania, ha néha napján be akar jutni egy zsebéhez mért szerény vendéglőbe. Vaj és burgonya már egyáltalán nem szerepel a beszerezhető élelmi cikkek között. Ezeket semmi pénzért nem lehet megkapni és csak a zsidó háztartásokban vannak felhalmozva. Ebben a városban a közellátás szempontjából egyenesen botrányos a helyzet és az embernek önkéntelenül is az a kérdés toltul ajkára, hogy meddig tart még az ottani öslakosságnak türelme és ezek a szerencsétlen, megkínzott emberek mikor lázadnak fel ez ellen a zsidó kényuralom ellen.

Nizzában „békebeli” sajtó-állapotok vannak

Nizza város sajtója teljesen zsidó befolyás alatt áll és a zsidó érdekek támogatója. Ez azokból a naponta megjelenő szenzáció-tudósításokból állapítható meg legjobban, amelyeknek híreibe óvatosan ügyelnek arra, nehogy kedvét szegjék a város fizetőképes zsidó vendégeinek. Így például elvből nem közölnek német, vagy olasz híreket, hanem elsősorban szovjetorosz, angol és amerikai és még legfeljebb japán híreket, mert hiszen Japán messze fekszik. És amennyiben ezek a fenti forrásokból merített hírek is kedvezőtlenül hangzanak, akkor azzal nyugtatják meg a nizzai zsidókat, hogy még nem erősítették meg azokat hivatalos helyről. Mindenestre igen óvatosak, mert tapasztalatból és megfigyelésekből tudják, hogy a zsidó vendégek milyen csüggetően és reszketve kapnak minden nap a „sajtópapír” felé, attól retteghetve, hogy kedves bolsevista barátainknak megint vissza kellett volna lépniük egy kicsikét. Csak az a csodálatos, hogy a parányi Monaco államnak hatóságai „kundsafjainak” eme kívánságait ebben a formában támogatják, annak ellenére, hogy a Vichyből érkező utasítások a kommunizmus elleni erőteljes harcot sürgetik. Monaco még mindig azt képzele be magának, hogy ő állam az államban”.

Ahol még ma is szívesen látják a zsidókat

„Figyelemreméltó még az is, hogy Nizza városa miként fogja állomását az idegeneket. Ott áll egy fontoskodó monégániai rendőr és ellenőrzi a csomagokat. Az a megbízatása,

Értesítés!

Az érdekelteknek tudomására hozzuk, hogy a Husipari szakosztály irodáját az Ipartestület székházából a Nagyvárad Husiparosok Szövetségének Közvágóhídi telepére helyeztük át.

Elnökség.

hogy a fekete kereskedőket leplezze le. Jóakarata a kofferek kinézése és eleganciája szerint igazodik. Ha a kofferek tele vannak ragasztva szállodai cédulákkal, akkor tovább mehet az utas, ha azonban nincs rajtuk cédula, akkor fel kell nyitni a koffert és feltárni a tartalmát a régi elv szerint: „a kicsiket felkötik a nagyokat pedig futni hagyják”.

„Az Isten szerelméért, csak egyetlen zsidót sem elcsipni, mert az államcsődöt jelentene. Ez a jelszó. Talán fölösleges is említenünk, hogy ez a teljesen elzsidósodott ország minden képzelhető alkalommal zsidó „művészeket” léptet fel. Az ötórai teánál a „Störn”-zenekar játszik, míg Moritz Goldmann, valamint Levy az

„esti koncertet” rendezik. Hogy is lehetne másképp?...”

„Miközben köröskörül minden házban és táblán az áll, hogy ez az egész tönkrement világ eladó, a zsidó uraságoknak még van kedvük fekete kereskedelmet üzni, amely az egész öslakó kereskedő társadalom és a lakosság tönkretételét eredményezi...”

Amikor Európában az utolsó nagy takarítás már folyamatban lesz, nem szabad meglepedeznünk Nizzáról sem.”

Eddig tart a „Frankfurter Volksblatt” híradása. A franciáknak, akik jelenleg azon dolgoznak, hogy országukban megtörjék a zsidók hatalmát, — nézetünk szerint ennek a tisztogatósi folyamatnak során nem szabad meglepedezniük Nizzáról sem. Remélhetőleg a francia nép érdekében sikerülni fog ezt a zsidó istállót drótszétrével kitisztogatni.

(Világszolgálat)

Augusztus 1-én új helyiségében nyílik meg a Városi Könyvtár

Beszervezték a könyvnap összes kiadványait s még újabb vásárlásokat eszközölnek

Akik a betű iránt ma még komolyabban érdeklődnek, tudják, hogy a könyv, a magyar írás legkomolyabb és legerősebb mentevára ebben a városban a nagyváradi városi nyilvános könyvtár. A városi könyvtáron kívüli olvasókörök és magánkönyvtárak részint a klasszikus értékű, ritka becsű múltbeli munkákat nélkülözik és csupán divatos új könyvekkel szolgálnak a közönségnek, részint pusztán a ma már csak muzeális értékű irodalmi termékeket őrzik. A folyóirat „kultuszról” jobb, ha nem is beszélünk. Komolyabb folyóiratot — a városi könyvtár kivételével — olvasókörökben, újságos bódékban általában azokon a helyeken, ahol szemünkbe kellene tűnni — alig találunk. Van nívós lap, amelyért az állomás-

bódéhoz kell kizarándokolni annak, aki kíváncsi rá. Ide ugyanis megkötlik. Nem tudjuk miért: felteszik, hogy az átutazók között mégis csak van, aki nem csak ponyvát, jobb esetben napilapot olvas, vagy azért, hogy ez a bódé, az állomás könyvbódéja, azt mutassa, mintha Nagyvárad is, mint Kolozsvár, Marosvásárhely és a többi városok...

Mindezek felemléstét az tette időszzerűvé, hogy a városi nyilvános könyvtár, — amely ma már csaknem teljes — pár nap múlva, új helyen és tartalmában, keretben kibővítve nyílik most még azok előtt, akik ha nem is többen, de annyian élnek még itt Nagyváradon, hogy egy könyvtár olvasóit megtöltsék.

Központtól távolabb, de kényelmesebb keretek között

A kapunyitás küszöbén a könyvtár új terveiről, legutóbbi munkájáról, új időbeosztásáról Soós András, a városi könyvtár vezetője egyébként a következőket mondotta:

— A könyvtár átköltöztetése — mint ismeretes — már hetek óta tart. Az idei nyári szünet ezért tulajdonképpen nem is volt a mi részünkre tökéletes pihenő. Ez a munka most végetért s új munkának ad helyet. Új otthonunk e az olvasók új otthona augusztus 1-től — ekkor nyílik meg a könyvtár! — a Mezey Mihály-utca 10. szám alatt lesz. Ez az otthon igaz, kicsit távolabb van a központtól, viszont sokkal tágasabb és kényelmesebb, mint a régi. Érdekes és számottevő változás, hogy a felnőttek és diákok külön olvasókban forgathatják a könyveket e az olvasók külön-külön is több kényelmet nyújtanak az eddigieknél.

— A könyvtár hivatalos órái — folytatja Soós András — nem térnek el a megszokott időbeosztásunktól. Nyáron továbbra is reggel 8-tól 2-ig tartjuk a hivatalos órákat, míg az olvasók délután 10 órától 2-ig olvashatnak a könyvtárban s ugyanebben az időben

kapnak kölcsön könyveket. Szeptember 1-től a téli időrend lép életbe, vagyis a közönség délelőtt 10-től 1-ig és délután 4-től 6-ig járhat fel a könyvtárba.

Kézenfekvő kérdésünk: s tágasabb keretekhez méltóan bővült-e a könyvtár anyagában is. — Soós András a következőképpen felelt:

— Az 1942. évi könyvnap valamennyi kiadását megvettük. Ezzel azonban a könyvtár gazdagítása még korántsem nyert befejezést. Költségvetésünkben még 2 ezer pengő áll a rendelkezésünkre s ezt az összeget rövidesen fel is használjuk, hogy a könyvtár minél inkább megközelítse azt a színvonalat, melyet Nagyvárad közönsége — számokban — feltétlenül megérdemel.

H. I.

Elindult az új berlini török nagykövetség állomáshelyére, Istanbul. (MTI). A Nemzet TI jelenti: Szafet Arian, az új berlini török nagykövetség július 27-én elhagyta Ankarát, hogy új állomáshelyére utazzék. Az új küibisevi nagykövetség augusztus 3-án utazik állomáshelyére.

Nagyvárad szemmel — Dunántul kies dombvidékén

Bajtársiasság, „sárga karpaszományosok”, üzleti előítéletek és a Hanza

A Déli Pályaudvarról induló csatornyai gyors pár percre megáll a kelenföldi állomáson és még tanúi lehetünk egy kedves jelenetnek. A mellettünk lévő vágányon indulásra kész katonai szerelvény áll. Az egyik teherkocsiban jókedvű katonák nótáznak és amikor vonatunk megindul és búcsút intünk a honvédeknek, felfedezünk a társaságukban egy fiatal zászlóst is. A zászlós úr együtt nótázott a vig honvédekkel és szinte látszott a katonák arcán, mennyire jól esik nekik, hogy a tisztjük velük együtt van bajtársi közösségben és vállalja az utazás kényelmetlenségeit is, pedig utazhatott volna a kényelmesebb személykocsiban is.

Utitásaim közül többen megjegyzéseket is fűztek a jelenethez és valósággal áradoztak a testvéri összetartásról, a bajtársi sorsközösségről és más hasonlókról. Azonban utazás közben minden téma hamar kimerül és amikor Székesfehérvárra értünk, már talán éppen azok feledkeztek meg a Kelenföldön látottakról, akik legtöbbször beszéltek róla.

A fehérvári állomáson nagy személypoggyással hordár kíséretében egy hölgy szállt fel a vonatra. A kocsit zsúfolta volt, de egy kis jóakarattal még lehetett volna helyet szorítani. Azonban a hordár hiába járta végig az összes fülkét, mert az utitársak sehol sem voltak hajlandók megengedni, hogy a csomagokat elhelyezze. A hölgy kért, könyörgött, majd sirva rimánkodott, hogy a csomagjait elhelyezze. Azonban minden hiába való volt, mert eredményt nem tudott elérni. A vonat lassan indulni kezdett, a hölgy kifizette a hordárt, aki mielőtt leugrott volna a mozgó vonatról, visszaszállt éppen az előbb említett áradozó utitársaimhoz.

— Önök magyarok, — mondotta gúnyosan — és milyen szép, hogy ennyi részvétellel vannak egy másik utazó magyar iránt. Hej de ráférne önökre egy kis frónszolgálat, — fejezte be a hordár és leugrott a vonatról.

Természetesen erre nagy felhördülés volt a válaszó és csak úgy röpködtek a „szemtelen” jelzők a hordár után és az „érintett” utitársak nagyon melegen érdeklődtek egymástól, hogy vajjon megjegyezte-e valaki a hordár számát, hogy feljeleníthessék? Szerencsére senki sem tudta a számot és így nem lesz az ügynek folytatása.

Én csak csendesen mosolyogtam a folyosó végén és szerettem volna megszoritani a derék hordár kezét, igazmondásért. Mert nagyon tetszik nekünk a bajtársiasság és a „testvéri összetartás”, amíg magunknak is nem kerül áldozatba. Hogy azonban megtanuljunk, úgy látszik, katonának kell lennünk és „csak egy éjszakára” ki kellene mennünk a frontra.

Az efféle zavaró jelenségektől eltérve az út gyönyörű. Vigan pöfelve kanyarog velünk a vonat a Duna mellett. Az ezüstösen csillogó víz egyik partján a csepeli gyárvárost látjuk a sok égőnyúló füstölő kéménnyel, a másik oldalon a festői Budafokra nyílik szép kilátás, majd keresztül robognak Erd állomáson. A távoli domboldalról büszkén lengeti jelénk a szél a KALOT Népfőiskola homlokzatán lévő zászló üdvözlését.

Tovább haladva megcsillan előttünk a Velencei-tó sással, náddal szegélyezett

víztükrre, majd napbarnított leventéket látunk gyakorlatozni a 16 partján. Agárd állomáson pedig nagy, szembe-tűnő felírás ölik élénk, amellyen ez áll: ZSIDÓ STRAND. Ezen a területen most viszonylagos csend uralkodik, amióta a derék „sárga karpaszományosok” munkaszolgálatot töltik az idejüket. Annál „nagyobb élet” megy Siófokon, ahová még mindig nagy előszere-ttel tömörülnek ráérő és nyaralni vágyó zsidók. Ezt a szép balatoni jürdő-helyet a becsületes keresztény lakosság bánatára már nem is nagyon emlegetik másként, mint Zsidófoknak. A további következtetéseket már az olvasóra bizzuk...

A vetés általában mindenütt jót ígér. Ha kissé megkétszede is, de már mindenütt kereszttekben van a termés és vigan szakatol a cséplőgép. A kukorica is szépen fejlődik, szőlőből pedig egyes helyeken rekordtermésre számítanak a gazdák, ha a peronoszpóra, vagy valami elemi csapás közbe nem lép. A dunántúli föld tehát megteszi a magáét, de az emberek lelkebe vetett maggal ott is baj van még helyenként.

Szombathelyen véletlenül összetalálkoztam egy régi barátommal, akit már évek óta nem láttam. A nem várt viszontlátás örömeim átéseve, egymás dolgairól kezdtünk kérdezősködni. Elmond-

ta, hogy kiszívetésű hivatali állását ott-hagyta és elvállalta az egyik gyár dunántúli képviselőtét. Condolta, hogy a most megünlő keresztény gazdasági életben nem lesz nehéz dolga egy törekvő fiatalembernek. Azonban a gyakorlat egészen más mutatott.

A keresztény kereskedők — mint barátom mondotta, — már annyira megszokták, hogy az árut a termelőtől a forgalombahozó kereskedőig zsidók közvetíték, hogy bizalmatlanok a keresztény utazóval szemben. A zsidó kereskedők pedig mindent megtesznek, hogy védelmezzék a zsidó ügynökök immár vérszenen ingadozó állásait. Kereszténytől csak a legnagyobb rábeszélésre hajlandók vásárolni szemszúrásból, amíg a zsidó ügynökökkel többezerepings üzleteket kötnek.

Tudjuk, hogy ez már nem tarthat sokáig így, de érdemes elgondolkozni azon, hogy amíg egy bizonyos tábor minden követ megmozgat, hogy az összedőléshez közelálló bástyáit minden erővel védelmezze, addig a mi sorainkban még mindig nagyszámmal vannak olyanok, akik előítéletektől eltelve, nem tudnak öntudatra ébredni és kellőképpen munkálkodni saját fajtájuk megerősödése érdekében.

Ha már így szó esett a kereskedelemről, érdemes említést tenni egy olyan in-

tézményről is, amelyik élénk példája a magyar kereskedelem életrealitásának és a népi szövetkezetek áldásos voltának.

Látogatást tettünk a felvidéki Hanza szövetkezetek galántai központjában is. Szalay Ferenc, a Hanza hivatalos közlönyének a főszerkesztője fogadott és kedves közvetlenséggel kalauzolt végig a központ különböző osztályain és aletá-raiban. Az első meglepetés akkor ért, amikor az áruosztály igazgatójának irodájában ültünk és belépett az egyik tisztviselő valami jelentenivalóval. Egyszerű „jónapot kívánok”-kal üdvözölte az igazgatót és bennünket. Ez az egyszerű és természetes köszöntési mód azonnal feltűnt es valahogy kíséreztem belőle, hogy sokkal őszintébb és több tisztelet rejlik benne, mint a már szokássá vált és bokaösszeveréssel és gürnyedéssel fűszerezett „alázatos tiszteletem”-ben. És feltevésemben nem is csalódtam, mert az a szellem, amely a Hanzánál kifejlődött, a cseh elnyomtatás eredménye, amikor egy pár fiatal-ember összefogott, hogy a cseh-zsidó gazdasági kizsákmányolás alól megvédje a felvidéki keresztény magyar kisebbséget. A kezdeti nekilendülés tüze még mindig benne ég a szövetkezet minden tisztviselőjében és munkásában és munkájukat ma is úgy végzik, mint egy család tagjai, akik nemcsak sajátmagukért, hanem az összességért dolgoznak.

Kérdésünkre a következő adatokat tudjuk meg a Hanza életéből. 1925-ben létesült a szövetkezet Nagy József igazgató kezdeményezésére, aki ma negyvenhat esztendő és ma is a szövetkezet élén áll. Jelenleg 250 faluban és felvidéki városban van fogyasztási szövetkezet és kb. 6000 család közel negyedmillió emberrel tartozik a kotelékhébe. A központ az egyes szövetkezetek felett csak felügyeleti jogot gyakorol és áruval látja el őket, egyébként minden egyes szövetkezet önálló jogiszemélyiséggel bír és önkéntes társulás útján jön létre. Mint hangoztatják, nem a szövetkezetek sokasága a fontos, hanem az embereket akarják rénevelni a szövetkezés előnyeire.

A többszáz munkást és tisztviselőt foglalkoztató szövetkezetben nincsenek mammutfizetések. Mindössze három igazgató van, akiknek a fizetése eléri az ezer pengőt. Ezzel szemben a kezdő kereskedőség fizetése 143 pengő, amit évenként 20 pengővel emelnek. Követésre méltó példa az is, hogy ha egy munkás megházasodik, akkor 50 pengő fizetésemelést kap és a gyermekek után külön 15 pengőt, katonai szolgálat esetén pedig a bevonulás egész tartamára az egész fizetést folyósítják. A családi házak építését is terbevettek, azonban eddig mindössze nyolcat tudtak tétő alá hozni, míg a még terbevetett ötven házat a közeljövőben szeretnék felépíteni. Hivatalos lapuk is van, amely 40.000 példányban jelenik meg és azt az összes tagok ingyen kapják.

Dunántúli útunkról visszafelé jövet, alkalmunk volt Székesfehérvárt is megtekinteni. A város közepén eltérülő romkertben István királyunk korából származó emlékek öbrésztik fel bennünk az ősök tiszteletét és egy pillanatra elmerengünk a dicsőséges magyar múltban. A régi kövek biztatást sugároznak jelénk, hogy történjék bármi, de a romokon erős várát tudunk még építeni. Ezt a bizakodást csak még erősebbé teszi bennünk Prohászka síremlékének megtekintése. Talán nem véletlen, hogy így egymás mellé került a régmúlt és a lánglelkű püspök örök igazságokat eszünkbe juttató emléke...

(Vándor.)

Toyo együttműködést ajánlott fel Indiával

Japán célkitűzése a háborus szervezet további kiépítése — mondotta a miniszterelnök

Osakából jelentik: (Stefani.) Toyo miniszterelnök több mint húszezer főnyi hallgatóság előtt vázolta a világhelyzet képét. Megállapította, hogy a japán nemzet programja a háborus szervezet további erősítése. Az Indiához intézett felhívásban hangoztatta, hogy Japánnak szilárd elhatározása, hogy nem engedni meg Indiában az angol-amerikai befolyás

érvényesülését. Hozzátette, hogy Japán nem habozna együttműködni Indiával, hogy hozzáegítse évszázados törekvéseinek megvalósításához. — Ausztráliához intézett azután figyelemztetést. Kijelentette, hogy ha Ausztrália vezetői kitanának céltalan elhatározásuk mellett, Japán nem ismer kegyelmet és Irgalmatlanul leveri Ausztráliát. (MTI.)

Csang Kai Sek az angolokkal akarja békíteni Ghandit

Sanghaiból jelentik: (Stefani.) Hír szerint Csang-Kai-Sek tábornagy megbízásából egy kínai ezredes Indiába utazott, hogy Gandhit rábirja az angolok ellen tervezett engedtelenségi hadjáratának visszavonására. Valószínűnek tartják, hogy az ezredes kiküldése Anglia sugalmazására történt. (MTI.)

tartományban letartóztatták a kommunistaellenes mozgalom több vezetőjét, akik a kommunisták működését engedélyező angol rendelet után is folytatták tevékenységüket. Az indiai alkirály ugyanakkor 75 kommunista vezetőt kiengedett a börtönök-ből. Az indiai kommunista párt már javában foglalkozik a kommunista sejtrendszer kiépítésével. (MTI.)

Bangkokból jelentik: (Stefani.) Az angol hatóságok Bengalia Pandjab

Kolerajárvány Csungking Kinában

Bangkok. (MTI.) A Német TI jelenti: A bangkoki rádió jelentése szerint Csungking Kina déli kerületeiben kolerajárvány tört ki. A taitföldi kormány a rádió közlése szerint óvatossági intézkedéseket tett, hogy megakadályozza a járvány atterjedését Taitföld területére.

Nelson, az amerikai fegyverkezési ipar vezetője kijelentette, hogy noha az Egyesült Államok ideai háborus termelése a mult évihez viszonyítva jelentős emelkedést mutat, ez az emelkedés mégsem szolgálat okot tulhajtott derulátásra. A termelés fokozásához szükséges munkálatok nagyrészt még nem végezték el.

Genfből jelentik: (NTI.) Donald

Egy hét az anyakönyvek tükeiben

SZÜLETÉS. Dankuj Dénes városi nyugdíjas, leánya Viola. Molnár András alk. tapasztalos leánya Eszter. Takács Endre György hentes és mészáros fia Endre. Péter Sándor munkás fia Sándor. Dandó Mihály péksegéd leánya Piroska. Urai Pál asztalossegéd fia Gyula. Takács Zoltán kereskedő fia Péter, Ferenc. Trok János vasesztergályos fia Péter. Pataki György kereskedő fia László. Szentgyörgyi Sándor órabéres fűtő fia József. Szabó István kubikos leánya Erzsébet, Margit. Ujlaki József kádár-mester fia József. Homoki István ácssegéd leánya Piroska. Homoki István ácssegéd leánya Irén. Kertész László órás és ékszerész fia Pál, György. Appel Mihály piaci árus fia Sándor. Riff József alk. munkás leánya Mirján. Bán Béla Máv. fékező fia Béla. Ifj. Serbán Pál uradalmi tiszt leánya Ágnes, Mária. Pop Mihály városi vasuti fékező leánya Margit, Juliánna. Farkas Sándor angoranyultenyésző fia Artur. Szalontai János téglagyári munkás leánya Margit. Jakab János asztalossegéd leánya Anna Mária. Sárközi Sándor napszámos fia Sándor, Mihály. Oláh Ernő levante csapatparancsnok fia István, György, László. Dr. Pétery Ferenc Béla p. ü. segéditkár leánya Irén, Ilona, Éva.

HÁZASSÁG. Katona Lajos ht. őrmester és Szatmári Erzsébet. Dr. Pásztor Pál orvos és Kepes Erzsébet. Turzó Sándor könyvkötő segéd és Tyukodi Margit. Miklós József Máv. órabéres fékező és R. Mikló Teréz. Solymsi János Máv. segéditst és Vajda Mária. Pataki Antal tész. szakaszvezető és Bozsányi Margit. Simon József kf. napszámos és Jakab Zsuzsanna.

HALÁLOZÁS. Hirschler Ferenc 68 éves. Dringó Dezső 61 éves. Vagó Zoltán 19 éves. Varga Klára 6 hónapos. Erdélyi István 41 éves. Özv. Kovács Béláné szül. Kubik Juliánna 77 éves. Lucskai Sándor 10 hetes. Rác Zsuzsanna 11 hónapos. Fekete Simon 55 éves. Ackermann Géza 34 éves. Tóth Sándor 5 hónapos. Papp István 29 éves. Rósa Lajos 62 éves. Szabó József 47 éves. Menárszki József 38 éves. Czeglédy Juliánna 53 éves. Mátyás Lajos 17 éves. Hegedüs Ilona 29 éves. Krausz Mihály 58 éves. Obros József 10 éves. Kácsor Béla 2 hónapos. Varga Anna 5 hónapos. Mihajlovits Izidor 66 éves. Trok Péter 1 óra. Ladányi Zsigmondné sz. Kovács Irén 27 éves. Fényes Sándor 20 éves. Timár Ferenc 79 éves. Özv. Mikle Miklósné sz. Párza Mária 53 éves. Akhim Anna 10 hónapos. Galambos Sándor 4 hónapos. Ungár József 36 éves. Mészáros Imre 74 éves. Verebelyi István 51 éves. Bárány Ferenc 55 éves. Csengeri István 48 éves. Monostori Ferenc 29 éves. Frenkel József 24 éves. Magyar Józsefné szül. Gombos Margit 42 éves. Zajzon Károly 26 éves. Izsák Manó 54 éves. Varga Udikó 7 hónapos. Hoducz Szilvia 7 hónapos. Fáber Mária Éva 5 hónapos. Téglás József 9 éves. Kovács Árpád 32 óra. Nagy Lajos 45 éves. Özv. Lichtmann Lajosné sz. Ungár Szeréna 75 éves. Varkucz Lajos 54 éves. Petrucz Lőrinczné sz. Cug Virág 46 éves.

Dr Inceze Gábor Nagyvárad-Ujváros új református lelkésze

A nagyvárad-ujvárosi református egyházzás vasárnap töltötte be Sulyok István püspök örökét az újvárosi lelkészségben. Amint annakidején megirtuk, meghívás útján először Debreceni István temesvári lelkészre esett a választás. Debreceni István azonban gátló okok folytán nem jöhetett át Magyarországra s így a presbitérium dr. Inceze Gábor budapesti egyházmegyei vallás-oktatási igazgató-lelkész meghívása mellett foglalt állást.

Vasárnap délelőtt 11 órakor a rendes istentisztelet után tartották meg a választást az újvárosi templomban. A választás igen nagy érdeklődés mellett

folyt le a zsúfolásig megtelt templomban.

Bartos Adorján egyházmegyei tanácsbíró ismertette a hívek előtt az egyházi törvényszék választási intézkedéseit, majd felvetette a kérdést, nyilatkoznak-e a választók, magukéva teszik-e a presbitériumnak Inceze Gábor meghívására vonatkozó határozatát.

A választók túlnyomó többsége a presbitérium állásfoglalását osztotta.

Ezután a választás vezetésével megbízott Szücs László és Barthos Adorján Inceze Gábor dr-t a váradujvárosi egyház megválasztott lelkészének nyilvánítja ki.

Mikor lehet felmondani a kincstári bérházak lakóinak?

Bírósági döntés az 5777—1941. sz. rendelet alkalmazásáról

A *Magyar Tudósító* jelenti: A kincstár egyik bérháza lakójának felmondott és miután a lakó a felmondást nem fogadta el, a felmondás érvényességének kimondására per kezletkezett. A kereset az 5777—1941. M. E. sz. rendeletre hivatkozva azzal érvelt, hogy a lakásra vidékről Budapestre helyezett minisztériumi tisztviselők részére van szükség. A járásbíró a keresetnek helyt adott. A törvényszék lakásügyi bírósága dr. Gémesi István tanácselnök elnökielte alatt hozott ítéletében a járásbíró ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította. Az ítélet indokolása szerint az a körülmény, hogy a kincstár a felmondott bérlényt vidékről áthelyezett tisztviselők elhelyezése céljából kívánja igénybevenni, nem olyan közérdekező és nem jelent olyan elkerülhetetlenül fontos szükségletet, ami az adott esetben a felmondást indokoltá tenné. Igaz ugyan, hogy az

5777—1941. M. E. sz. rendelet nem jelöli meg pontosan, hogy milyen szükségletek kielégítése végett elhet felmondással a kincstár, azonban irányadóként megjelöli hivatalok elhelyezését és azt az esetet, amikor a felmondott helyiséget saját céljaira és maga kívánja használni. Ha a rendeletnek a kincstár álláspontja szerinti értelmezést lehetne adni, teljesen felesleges lett volna a közszolgálati alkalmazottak lakásszükségletének biztosítása céljából később életbeléptetett és az 5777—1941. M. E. sz. rendelet kiegészítésének tekinthető 5740—1941. M. E. sz. rendeletben szabályozott igénybevételi eljárás. Mindenesetre figyelemmel a törvényszék álláspontja szerint a felmondólevélben felhozott okból a kincstárt a felmondás joga az 5777—1941. M. E. sz. rendelet alapján nem illeti meg és a felmondás érvénytelen.

Új neveket vésnek a magyar nemzet vértanúinak emlékművére

Budapestről jelentik: A magyar nemzet vértanúinak emlékműve előtt augusztus 6-án, este 7 órakor a Fehérvári Bajtársi Egyesület ünnepséget rendez, amelynek keretében a keleti országrészek, Erdély és a Délvidék részeinek visszatérésével kapcsolatban az ottani vértanúk neveit megörökítik. A vértanúk ünnepnapját országszerte megrendezik s Budapestben a vértanúk emlékművére a következő új neveket vésik be emlékeztetőül a késői utódok számára:

Abafája községből *Bartha József*, Alsólugoshól *Bika Lőrinc*, Apátfalváról *Antal József*, *Baka G. József*, *Boda Péter*, *Farkas István*, *Gaudi István*, *Gyenge Mátyás*, *Herczeg István*, *Horváth János*, *Juhász István*, *Jurcsák István*, *Kardos Antal*, *Kerekes Bernát*, *Kerekes B. József*, *Sipos István*, *Sóki István*, *Sóki G. Pál*, *Szentesi János*, *Varga József* és *Varga Mátyás*, Berecekről *Fórizs József*, Borsdánból *Haksai Albert*, Domokoshól *Balázs Sámuel*, Pálvölgyből *Böschér Mihály*, Borsdánból *Bedőházy*

László, Felsőbányáról *Kocsis Imre*, Hadaról *Erdőkői István*, *Édler Jakab*, *Fekete Ferenc*, *Hocz András*, *Kulcsár Miklós*, *Löser András*, *Löser M. András*, *Nagy András*, *Rác András*, *Rác Andrásné*, *Rác Mihályné*, *Sánta F. I. András*, *Somogyi Miklós*, *Szabó István*, Kolozsvárról *Zeyfalvi Zayk József*, Mikóújfaluról *Barthos György*, Bujból *Tamás János*, Szentegyházfaluról *Tankó Dénes*, Szamosújvárról *Marosán György*, *Szőke János*, Tardoskeddről *Vincze Károly*, Korondról *Balázs Mihály*, Nyáradremetéről *Kovács Imre*, Sővárdról *Farkas Dénes* és Szentháromságról *Sánta Albert* neve szerepel majd a vértanúk emlékművére.

**FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ**

Rádiókészüléket csak előzetes engedély alapján szabad előállítani, forgalombahozni vagy átruházni!

A kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében rádió adó- és vevőkészüléket csak előzetes engedély alapján szabad megszerezni, birtokolni, átruházni, forgalombahozni, vagy külföldről behozni. Az engedélyváltási kötelezettség szempontjából rádiókészüléknek kell tekinteni a rádióhullámok gerjesztésére, adására, vételére, vagy egyenirányítására alkalmas alkatrészek egybeépített, illetőleg összekapcsolt gépezetét.

Nem szükséges előállítási engedélyt kérni annak, aki kizárólag saját használatára épít e rendelet intézkedéseinek megfelelően vevőkészüléket s ha ilyen készülék üzemeltetésére engedély van. Nem tekintendő rádiófelvevőknek a hangfrekvenciák erősítésére szolgáló készülék, sem a kizárólag orvosi és gyógyászati célokra szolgáló berendezés. Rádióvevőkészüléket az engedélyes mások részére pénzért, vagy bármilyen más ellenszolgáltatásért semmiféle jogcímen át nem adhat. Vita esetén annak eldöntése, hogy bizonyos alkatrészek egybeépítését, összekapcsolását rádiókészüléknek kell-e tekinteni, vagy sem, a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter hatáskörébe tartozik.

A rendelet a hivatalos lap szombati számában jelent meg és a megjegyzéseivel egyidőben hatályba is lépett. A rádiókészülékek előállítására és forgalombahozatalára régebben kiadott rendeletek hatályukat veszítették.

Kiknek fellebbezéseit tárgyalja a II. számú adófelfizetési bizottság július 29-én?

A II. számú adófelfizetési bizottság a „Dobó Katica“ polgári leányiskola (volt „Notre Dame de Sion“) helyiségében, Horthy Miklós-út 36., I. em. 1942. július 29-én, délután 3 órakor az alábbiak adófellebbezéseit tárgyalja: Fohn Izsák Mikszáth K.-u. 11, Weinstein József Mátyás király-út 87, özv. Jánossy Józsefné Mátyás király-út 27, Mihály Herman Kolozsvári-út 82, Jung Mór Pál-u. 65, Kovács Elek Török Ignác-utca 30, Sütő János Török Ignác-u. 68, Fodor Ferenc Török Ignác-u. 2, Seiler Miklós Török Ignác-u. 12, Csejte Lajos Árpád vezér-u. 49, Bors János Árpád vezér-u. 10, Tokai Kálmán Rádai Gedeon-u. 9. sz. Karácsonyi Benjáminné Árpád vezér-út 65, id. Pogány János Vasut-u. 5, Roth Imre gr. Teleki Pál-u. 45, Középpessy Kálmán Szent Jeromos-u. 6, Nagy Sándor Kocsán János-u. 21, Czoldán Flórián Bástya-u. 8, Serfőző Gábor Béke-u. 3, Pap Imréné Madrid-u. 9, özv. Magyar Sándorné Fácán-u. 3, Freistadt László Tompa Mihály-u. 68, Clonda János Rákóczi-út 11, Törő József Halász-u. 16, Czira Kálmán Apáca-u. 28, Ritter Miklósné Beniczki-u. 2, Szőke Andor Endresz György-u. 5, Beke József Berlin-u. 30, Implon János Széchenyi püspök-u. 19, Salász István Wekerle Sándor-u. 5, Felföldi Sándor Rét-u. 17, Katona Mihály Attila-út 16

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZABADSÁG-UTCA 5. SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Rémhírtérjesztés a seriés- levágásokkal kapcsolatban

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Egyes községekben, különösen Pest megyében ismeretlen egyének azt a nyugtalanító hírt terjesztik, hogy télen családonként már egyetlen sertést sem szabad levágni fogyasztásra. A közel-látási hivatal nyomtatékosan felhívja a gazdákat figyelmét arra, hogy ezek a kelletlenül terjesztett hírek csak arra alkalmasak, hogy az aratási munkaidő kellő közepén nyugtalanságot keltsenek. Ezek a hírek amennyire valótlanok, annyira kitaláltak és egyesek részéről tudatosan terjesztett rémhírek is. A közellátási kormány sem ilyen, sem ehhez hasonló rendelkezés kiadását nem tervezi. Ilyeneknek a közönség ne adjon hitelt. E valótlan hírek terjesztői hazaárulást követnek el és azokat azonnal fel kell jelenteni.

Lukács Béla miniszter Sepsiszentgyörgyön. Sepsiszentgyörgy. (MTI.) Lukács Béla tárca nélküli miniszter hétfőn délután Sepsiszentgyörgyre érkezett. A miniszter résztvett az Erdélyi Párt értekezletén, ahol báró Szentkeresztthy Béla országgyűlési képviselő üdvözölte.

NÉMET LAP A MAGYAR HITEL ÉS BORKIVITELRŐL. Berlinből jelenti: (MTI.) A Frankfurter Zeitung július 24-iki számában két magyar tárgyú cikk jelent meg. Az egyiknek címe a hitelkérdés Magyarországon, a másiknak bor és gyümölcs a homokon. A Kölnische Zeitung ugyancsak július hó 24-iki számában szintén ír a magyar borkérdésről.

Londonban már szünet alatt sem világitják ki a mozgósínházakat. Amsterdamban. (MTI.) A Német TI jelenti: A londoni rádió felhívta a közönséget az üzemanyaggal való nagyobb fokú takarékoskodásra. 4000 mozi kapott utasítást, hogy az üzemanyaggal jobban takarékoskodják. A mozik nem alkalmazhatnak nagyobb fényreklámokat, nem világíthatják meg a bejáratokat és nem világíthatják ki szünet alatt a nézőteret.

MADAGASZKÁR ÉS VICHY KÖZÖTT HELYREÁLLT A LÉGIFORGALOM. Vichyből jelenti: (MTI.) Az OFI jelenti: Franciaország és Madagaszkár között helyreállították a légikapcsolatokat. Tananrivóból vasárnap délután Vichybe érkezett egy repülőgép, amely a Diego Suarez elleni angol támadás óta első ízben tette meg az útát Madagaszkár és Franciaország között. A gép július 11-én indult el Marseilleből és összesen több mint 18.000 kilométert tett meg.

Kommunista nagygyűlés Londonban. London. (Bud. Tud.) „Oroszország veszedelme a mi veszedelmünk is” jelszó alatt vasárnap délután kommunista nagygyűlés volt a Trafalgar-téren.

AMERIKÁBAN IS KORLÁTOZNAK! Genfből jelenti: (MTI.) A NTI jelenti: Washingtoni jelentés szerint Donald Nelson, a hadigazdálkodás főbiztosa kijelentette, hogy az Egyesült Államokban a polgári gazdasági életet rövidesen olyan korlátozások érik, amelyek az Angliában bevezetett korlátozásokhoz hasonlóak. Két amerikai szakértő Angliába utazott abból a célból, hogy tanulmányozza a gazdasági korlátozások terén ott előállott helyzetet.

Magasrangú angol tisztek veszítették életüket repülőgépszerencsétlenségnél. Delhi. (Bud. Tud.) Pénteken elpusztult az angol légierő egy csapat szállító repülőgépe. Két brit dandártábornok és az amerikai haditengerészet indiai őszekötőtisztje életét veszítette.

Modern festett BUTOR olcsón kapható MEZEINÉL
 Szabadság-utca 12. Hálók, kombinált szobák, előszobák, konyhák.

GEREDE BERLINI TÖRÖK NAGYKÖVET ELHAGYTA ÁLLOMASHÉLYÉT. Berlinből jelenti: (MTI.) A NTI jelenti: Gerede volt berlini török nagykövet, akit kormánya visszahívott, hétfőn este elhagyta Berlint.

LÉGI RIADÓ VOLT BÁZELBEN. Bernből jelenti: (MTI.) A NTI jelenti: Hétfőre virradó éjszaka Bazelben légi riadó volt. Két ismeretlen nemzetiségű repülőgép jelent meg Bazel felett és rövid ideig tartózkodott svájci felelőterület felett.

A MAGYAR GYÁRIPAR MÉLTATÁSA. Pozsonyból jelenti: (MTI.) A Pozsonyban megjelenő *Hospodarski Denik* című gazdasági napilap „Magyar gyáripari termelés” cím alatt július hó 22-iki számában vezércikkben méltatja a magyar gyáripar fejlődését. A magyar ipar a végzett munkára visszatérő bizalommal nézhet a jövő elé. Szervezettségben ma már tökéletes európai színvonalra áll és kétségtelen, hogy a Kárpát-medencében ma Magyarország a legerősebb ipari állam.

Alapítványi segély a világháborús özvegyek és árvák részére

Nagyvárad thj. város polgármestere az érdekeltek tudomására hozom a n. kir. Honvédelmi Miniszter úr 33059/1942. számú rendelkezését Wolfner Gyula és Tarsa budapesti cég alapítványával kapcsolatban. M. kir. Honvédelmi Miniszter. 33059/eln./14.—1942. szám.

Pályázati hirdetmény.

A Wolfner Gyula és Tarsa budapesti cég alapítványának kamatait pótló pénzzadományból az 1942. évi augusztus havában néhány volt hivatásos (tényleges és nyugállományú) honvédtisztnek és honvéd tisztviselőnek szűk anyagi helyzetben lévő özvegye és árvája fog segélyben részesítenni.

A segélyezésnél csak azok az özvegyek és árvák fognak figyelembe venni, akiknek férje, illetőleg atyja a világháborúban esett el, vagy a hadi áradalmak következtében halt el.

A segélyeket a n. kir. honvédelmi miniszter adományozza. A segélyek egyezési pénzsegély gyanánt adományoztatnak.

Korona Filmszínházban Keddől!
HATOS FOGAT
 (A fantasztikus bátár.) izgalmas vadnyugati történet.

SZÁLASBALHÁSON MEGGYILKOLTAK EGY 77 ÉVES ÖREG NŐT. Veszprémből jelenti: (MTI.) A szálasbalhási csendőrség megállapította, hogy július 5-én meggyilkolták Reeh Betti 77 esztendősnőt. A gyilkosságot Inotai Sándor és Hadi József nevű legények követték el. Inotai Sándor már öt évvel ezelőtt is elkövetett egy gyilkosságot, amikor agyonlőtte Settei István földművest.

Kísérleti konyha-tanfolyam Debrecenben. Debrecen. (MTI.) Hétfőn délelőtt nyílt meg Debrecenben az első, az országban a második kísérleti konyhával kapcsolatos tanfolyam. A tanfolyamnak ötven hallgatója van. A kísérleti konyha működését vasárnap nyitja meg Losonczy István közellátási miniszter.

SPANYOLORSZÁG HÁROM MILLIÓ KATONÁVAL ÁLL KÉSZEN. Madridból jelenti: (MTI.) A NTI jelenti: Az Informaciones című lap hangsúlyozza Franco államfő szavait, melyek szerint Spanyolország, ha támadás érné, a polgárháborúból már ismert ellenségei részéről, akkor hárommillió katonát állíthat fegyverbe.

Bolognában ünnepélyesen fogadták a magyar főiskolásokat. Bologna. (MTI.) Bolognában a nemzeti munkanapnap vasárnapi megnyitással fogadták a v. itegőlt kulturális találkozóon résztvevő magyar főiskolai küldöttséget.

A segély elnyerését kéro folyamodványok, amelyek mellékleteikkel együtt szabályszerűen bélyegzendők, az illető járási tisztviselő (főszolgabíró, polgármester, kerületi előljáróság) útján terjesztendők elém.

A járási tisztviselők a hozzájuk beérkezett folyamodványokat megfelelően záradékolják és akként továbbítják, hogy azok legkésőbb az 1942. évi augusztus hó 1-ig hozzám beérkezzenek. E határidő pontos betartására az említett tisztviselők figyelmét külön is felhívom.

A pályázati kérvények e határidőn belül a felterjesztésre kijelölt hatóságok által el nem utasíthatók.

Elkésve érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

A pályázati kérvényhez melléklendő:

1. Özvegyeknél:
 a) A hadiözvegy mivoltot igazoló hitelt érdemlő okmány,
 b) A házasságkötést igazoló anyakönyvi kivonat,
 c) Hatósági bizonyítvány arról, hogy az özvegy férjének életében attól törvénytelen elválva nem volt és hogy férjének elhalálása óta újból házasságra nem lépett.
2. Árváknál, akik csak törvényes anyájuk útján pályázhatnak.
 a) A hadiárva mivoltot igazoló hi-

telt érdemlő okmány;
 b) Az árvák születési anyakönyvi kivonata;
 c) úgy a fiú, mint a leányárvánál a folytatott, vagy netán már bevégzett tanulmányokról szóló iskolai bizonyítvány, esetleg alkalmaztatásukat igazoló bizonyítvány, vagy okmány.
 d) nyomorék, vagy keresetképtelen árváknál hatósági, orvosi bizonyítvány a fogyatkozás, illetve keresetképtelenség mibenlétéről, annak fokáról és igazolásul és végül
 3. úgy az özvegyeknél, mint az árváknál:
 az özvegy és árva vagyoni viszonyait részletesen is feltüntető hatósági bizonyítvány, amelyben az is feltüntetendő, hogy az özvegy, illetőleg az árva élvez-e valamely alapítványt, ösztöndíjat, díjmentes ellátást, vagy sem.

Budapest, 1942. évi július hó 13. án.
 A miniszter rendelkezéssel:
Dr. Rényi Árpád sk.
 miniszteri osztályfőnök.
 Nagyvárad, 1942. július hó 27. én.
Dr. Gyapay László sk.
 h. polgármester.

RÁDIÓ

- SZERDA, JULIUS 29. Budapest I.**
- 6.40 Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
  - 10.15 A Honvéd Gépkecskésztár zenekara. Vezényél: Fogarassy József.
  - 11.20 „Puccini áriák”.
  - 11.40 Palásthy Marcel elbeszéléseiből: „Csak üzlettel lehet boldogulni”. Felolvasás.
  - 12.10 A Kassai Rádió műsorából. A Szimfónia ezalánhatós műsora.
  - 12.50 A Kassai Rádió műsorából. Danyi Páli cigányzenekara muzsikál.
  - 13.30 „Honvédeink üzennek”. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
  - 14.00 Buttola Ede tánczenekara játszik.
  - 15.20 Melles Béla zenekar. Vezényél Vincze Ottó.
  - 16.15 „Majd kinövi a gyermek”. Irta dr. Waltner Károly egyetemi rk. tanár. Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye.
  - 17.15 Gémea Irén hárfázik.
  - 17.35 Szép magyar novella: „Csahós, a földimádó”. Szemere György elbeszélése. Felolvasás.
  - 18.00 Az olasz rádió műsorából.
  - 18.20 Honvédműsor: a Vitézi Rendőri csoportjának köreműködésével.
  - 19.20 „Magyar nóták”. Népeessy Lucia és Lontay-Rajner László énekel, Toki-Horváth Gyula cigányzenekarának kíséretével. Közben:
  - 19.50 „Homoród-fürdő”. Lavay Lajos dr. előadása. Hangfelvétel.
  - 20.10 Külügyi negyedóra.
  - 20.25 Lamadin Ernő zongorázik.
  - 20.50 Séta a magyar kékróka, ezüstróka és nerztyenyésztési telepen.
  - 21.15 Dorit Kreisler bécsi dalokat énekel. Zongorán kíséri Horváth Jenő és Vécsey Ernő.
  - 22.10 „Üzen az otthon”. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
  - 23.25 Szórakoztató Hozsólétel.

Segédmotorosok figyelmébe! Motorkerékpárok, varrógépek speciális javítását garanciával megkezdtem. Használt motorkerékpárt vezek és eladó.
JAKAB műszerész Kossuth Lajos-utca 5. szám.
 Telefon: 23-30

10 csoportban vesznek részt erdélyi kutatómunkában a budapesti műegyetemi hallgatók

A Magyar Tudósító jelenti: A budapesti József Nádor Műegyetem mérnöki- és vegyészhallgatóinak nagyobb csoportja 10 kisebb csoportra osztva a három nyári hónapban erdélyi kutatómunkára indul, hogy feltárják a Székelyföld ásványi kincsekben gazdag vidékeit, ipari nyersanyag szolgáltatására alkalmas részeit, különösen a két Küküllő mentét, továbbá Szék és Zsibó, valamint Máramaros környékét. A talajkutató csoportok Lóczy Lajos, a Földtani Intézet igazgatójának vezetésével dolgoznak, a néprajzi munkacsoportok pedig a Táj és Nép kutató Intézet irányelvi szerint Kádár Lajos egyetemi tanár vezeti. Az építészeti csoport az Erdélyi Tudományos Intézet szellemi irányításával kezdte meg munkáját.

Mi újság a piacon?

(Nagyvárad.) A hétfői hetipiacon változatlanul megmaradt a múlt heti forgalom. Legnagyobb felhozatal zöldségfélékben volt, ezzel szemben a szárnyasokban nagy hiány mutatkozik, amit felhozatal az pedig megfizethetetlen. Fa- és szénafélékben semmi felhozatal nem volt. Legmagasabb piaci árak a következők voliak:

Gabonaművek:

100 kgr borsó 68 pengő.

Gyümölcsfélék: (Közepes felh.)

1 kgr alma 0.80—1.50, 1 kgr narancs 3.80, 1 kgr barack 2.60—3, körte 1.20—1.60, szilva 0.60—1.60, dinnye kgr-ként 0.60—1.10 pengő.

Zöldségfélék: (Erős felhozatal)

1 kgr burgonya 0.40—0.46, paradicsom 0.80—1.10, kék paradicsom drb-ja 0.20—0.50, 1 cs. répa 0.14—0.20, borsó 0.80, 1 cs. hagyma 0.12—0.20, 1 cs. cékla 0.20—0.24, 1 drb káposzta kgr-ként 0.16—0.18, 1 drb vörös káposzta 0.20—0.30, 1 drb olasz kgr-ként 0.20—0.24, 1 drb tök kgr-ként 0.14—0.16, 1 drb karfiol 0.20—0.50, 1 cs. petrezselyem 0.16—0.24, 1 drb karalábé 0.06—0.10, 1 cs. zöld zeller 0.06—0.08, 1 kgr zöldbab 40—0—60 fillér, 1 drb zöldpaprika 0.02—0.06, 1 drb uborka 0.02—0.10, 1 cs. retek 0.20—0.24, 1 kgr spenót 1.10—1.20, 1 drb torma 0.16—0.20 pengő.

Élőállatok: (Közepes felhozatal)

1 drb szarvasmarha vágó kgr. 1.35, 1 fejőstehén 600—1200, 1 drb szopós borjú kgr. 1.40, 1 pár kismalac 50—65, 1 drb igazló 300—1000, 1 drb parádéslo 1000—1400 pengő.

Tejtermékek: (Közepes felhozatal)
1 kgr vaj 7.80, juhturó 3.50, tehénturó 1.35, tejfel 1.70, tehén sajt 3.40 pengő.

Kenyer:

1 kgr egységes 0.46 pengő.

Halfélék: (Erős felhozatal)

1 kgr sulyu ponty 2.50—3, 1 kgr esuka 2—2.50, 1 kgr apró hal 1—1.30 pengő

Szárnyasok: (Gyenge felhozatal)

1 pár csirke 4—5—6 pengő, 1 pár sovány liba 12—14 pengő, 1 pár sovány ruca 8—10 pengő, 1 drb tojás 17 fillér.

Húsárak:

1 kgr marhahús 2.96, növendékmarha 2.96, bivalyhús 2.84, zsír 3.40, tenertő 3.30 pengő.

Ajánlott levélben kézbesítik ki ezután a telefonszámlákat

Szigoru ellenőrzés alá kerülnek a cégváltozások

A telefonszámlákat eddig általában közönséges levélként kézbesítették az előfizetőknek. Most új rend lép ezen a téren életbe. A számlák egyrészt ajánlott levélként a címzett saját kezébe szólnak kézbesítik. A kézbesítésnél nagy körültekintéssel járnak el és ha a postaalkalmazott arról szerez tudomást, hogy a címzett meghalt, elköltözött, vagy a cég tulajdonosának

személyében változás állott be, az előfizető a telefonszámláját, üzletével együtt a helyiség új tulajdonosának, bérletjének hagyta vissza. anélkül, hogy a változást a telefonközpontnak bejelentette volna, ilyen esetekben a telefonszámlát, mint kikézbesíthetlent kell kezelni. (Magy. Tud.)

Férfi ruhákat használtak, legjobban árón vehet, eladhat **MOLNÁR** használtruha üzletében Bémér-tér 1. (udvarban) Hívásra házhoz jövök.

A nélkülözhető és elavult háztartási cikkek is átveszi a vasnapokon a fémgyűjtő

Nagybányán 60 tonna hulladékanyag gyűlt össze 3 nap alatt

A vasnapokkal kapcsolatban a Fémgyűjtő közönséges levélként kézbesítették az előfizetőknek. Most új rend lép ezen a téren életbe. A számlák egyrészt ajánlott levélként a címzett saját kezébe szólnak kézbesítik. A kézbesítésnél nagy körültekintéssel járnak el és ha a postaalkalmazott arról szerez tudomást, hogy a címzett meghalt, elköltözött, vagy a cég tulajdonosának személyében változás állott be, az előfizető a telefonszámláját, üzletével együtt a helyiség új tulajdonosának, bérletjének hagyta vissza. anélkül, hogy a változást a telefonközpontnak bejelentette volna, ilyen esetekben a telefonszámlát, mint kikézbesíthetlent kell kezelni. (Magy. Tud.)

napok egyébként az egész országban továbbra is lendületesen folynak. Nagy eredményt értek el legutóbb Nagybányán, ahol a 3 napos vasnap alatt több, mint 60 tonna hulladékanyag gyűlt össze.

Az európszerte egyre növekvő méretben induló vas- és fémgyűjtésre jellemző érdekes hír érkezett Németországból, ahol Speer birodalmi miniszter most felhívást intézett a Birodalom lakosságához, amelyben a hazai vas- és fémhulladék gyűjtés fontosságára hívta fel az ország figyelmét. A miniszter megállapította, hogy a harcsteren felhalmozott nagymennyiségű hulladékanyagok hazaszállítása helyett az ottani vas- és fémhulladékgyűjtés hivatott a termelés folytonosságát biztosítani.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker **Ács Tibor.** Széchenyi órák vétele, eladása, szakzerű alakítása, javítása tér 6.

SPORT

Újra megkezdődik a labdarugó élet Váradon

(Nagyvárad.) A NAC szabadságot játékosai ma vonulnak be a tartják első edzésüket az Erzsébet-ligeti pályán. Ez már egyet jelent az új bajnoki évadra történő előkészületekkel. A zöldfehér gárda már Nagyváradon van — csak a jövővénnyek hiányzanak még. Hogy kik futnak be a délutáni edzésre, ezt még a hivatott vezetők sem tudják. Érdekes tudni azonban, hogy Kovács II továbbra is a NAC-ban rugja a labdát, minthogy a vezetőség jónak látta a kitűnő szélső újbóli leszerződését. Krüger Károly sportigazgató egyébként még mindig Budapesten van s a játékosbörze frontján tevékenykedik.

Munkatársunknak egyébként módjában állt Jeney Rezsővel beszélgetést folytatni. A NAC népszerű elnöke ezeket mondta:
— Budapesti útunk azt lehet mondani teljes eredménnyel végződött s közelről sem jéti a valóságot az a sok neveléses beállítás, amelynek célja csak az volt, hogy a NAC erősítési törekvését frappánsul akadályozza. Nevekről még korai volna beszélni, azonban amit akartunk el is értük sportszerűen, egyenesen, magyarául.

A zöldfehér gárda nagyszerű együttesé kovacsolódva rajtol majd az új bajnoki idényben.

Rónai mester mellett még két kitűnő edző foglalkozik majd a fiúkkal. Az ő céltudatos munkájuktól függ majd a nagyváradi labdarugás a legelső közé való felemelése.

Célunk egyébként — folytatta Jeney Rezső — a játékosnevelés. Bátisan merem mondani, ez volt az utolsó eset, hogy a NAC játékosokat vásárolt, a jövőben erre már nem lesz szükségünk. Olyan utánpótlás áll rendelkezésünkre, amely csak a legvérmesebb reményekre jogosíthatja valamennyiünket. A mai naptól kezdve, amikor újra megkezdődik a labdarugó élet a „nagyok” edzése éppen olyan fontos lesz, mint a csüppnyi törpe-csapat rendszeres gyakorlása. A fiatalokkal való intenzívebb foglalkozás ma különösképpen hazafias kötelesség is, amit szem előtt kellene tartania valamennyi nagy egyesületnek.

Bátisan nézünk a bajnoki évad elé, leszünk mi még magyar bajnokok! — fejezte be nyilatkozatát a zöldfehér sportvezér.

Folyóirat-szemle

AZ ASSZONYOK KENYERADAGJA címmel írt vezetőcikket Csohány Gabriella a Magyar Föld legújabb számában. A magyar falu képes hetilapja a főzéléktől a tarlón való természetéről és a vándorméhészetről közöl érdekes szócikkeket. Érdekes képekben számol be a nagykorúsi uborkapiacról és a tiszaföldvári állatkiállításról. Elbeszélést, verset, háborús képeket, kiscsajdákat és sok más, hasznos, érdekes cikket és képet találunk benne. Mutatványszámot küld a Magyar Föld kiadóhivatala, Budapest, VII. Erzsébet körút 7.

APROHIRDETESEK

Oktatás

Okleveles tanár vállalja 1—2 magán- és pótvizsgák előkészítését. Beöthy Ödön utca 42. 727

Lakás

Járvólgyön család számára nagy szoba sürgősen kiadó, folyosón tűzhely, ingyen fa. Külön szobátársnőt is keresek. Ertekezni Bodánánál, Kocsuth utca 18, kézimunkaüzletben. 790

Központban elegánsan bútorozott szoba kiadó. Címeket „Pontos fizető” jellegre a kiadóba kérünk. 758

Különbejárati üres szobát központban vagy központhoz közel keres tisztviselő. Címét a kiadóba ker. 760

Különféle

Paragázzal poloskát, molyt, tetveket, azok petéit falból, padozat alól, bútorból, felelősséggel irtja, Paragáz szolgáltat. Szigligeti-utca 7. szám. Telefon: 21—96. 664

FELIX-FÜRDŐ legszebb helyén új villában bútorozott szoba, esetleg család részére egész villa kiadó. Telefon: 18-25. 789

Kölcsön kapható, épületjavítási, mezőgazdasági beruházási célokra. Hírel, szövetkezetnél, Gróf Bethlen István-u. 6. szám. 745

Allást keres

ÖSSZES irodai adminisztrációs munkákban jártas tisztviselő elhelyezkedne állandó munkára. Cím: Szabó Gyula Berettyóújfalun, Herpály-u. 26. Posta-fiók 44. 788

Húsz éves érettségizett római katolikus vallású lány, állást keres, keves irodai gyakorlattal, gépír., gyorsír. Cím: „Érettségizett” jellegre kiadóba. 783

Elveszett

Elveszett 4 drb. kenyérjegy, megtaláló hozza Sándorffy József-u. 14. alá. Nagy. 791

Elveszett Linczinger Sándor névre szóló kenyérjegy. Becsületes megtalálót kérem adja be Főposta rádióosztályához. Jutalomban részesül. 786

KIADÓTULAJDONOS:

szent lászló-nyomda r. t.

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád
relációs kiadó: Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.